

Az els segélynyújtás célja:

- az élet megmentése
- a további egészségkárosodás megakadályozása
- a gyógyulás el segítése

Az els segélynyújtás célja a segítség adása addig, amíg a szakszer segítség meg nem érkezik. A laikus els segély nyújtónak nem gyógyítania kell, hanem csökkentenie kell a baleset, vagy rosszullét következményeit, lehet leg megelőzni a további állapotromlást.

Az els segélynyújtónak tudnia kell:

- légút biztosítását
- nem lélegző sérült újraélesztését
- vérzéscsillapítást
- megfelelő fektetési mód alkalmazását
- a törött testrész mozdulatlanságának biztosítását
- mérgezés ellátását
- sebek ellátását

Ki nyújthat els segélyt?

Bárki, aki képes segíteni úgy, hogy beavatkozásával ne okozzon kárt, további ártalmat. Fontos, hogy viselkedése határozott, céltudatos legyen.

"Minden állampolgár köteles szükség esetén t le elvárható segítséget nyújtani sérült, balesetet szenvedett, vagy olyan személynek, aki életét vagy testi épségét közvetlenül veszélyeztet helyzetbe jutott."

Els segély alkalmazásáról szóló tv. 1972.évi II.törvény28.§

A baleset helyszíne

Az a hely, ahol sérülés, egészségkárosodás következett be.

Maga a hely további veszély, sérülést jelenthet, ezért kiemelten fontos, els teend a helyszín biztosítása.

Balesetet lát, mi a teend ?

1. Megállunk a helyszín mögött, kirakjuk az elakadást jelző háromszöget, bekapcsoljuk a vészvillogót
2. Felmérjük a sérültek állapotát
3. Hívjuk a mentőket - 104
4. Megkezdjük az els segélynyújtást

A baleset során egyszerre több személy is sérülhet, az els segélynyújtónak fel kell állítania egy "sorrendet" az ellátás megkezdése el tt. "Osztályoznia" kell a sérülteket sérüléseik súlyossága szerint.

Halál egyértelmű jelei:

- élettelen összeegyeztethetetlen sérülések
(fej levált a törzsről, kettévágott törzs...)

Az alapvető életműködések:

A keringés

Élettani helyzetben egy felnőtt ember szíve percenként 60-80, a gyermeké 100-120 esetben húzódik össze és juttatja a vért a sejtekhez.

A légzés

Élettani helyzetben egy felnőtt ember 14-16, a gyermek 20-25 esetben vesz levegőt percenként.

Agyműködés

Az alapvető életműködések közé tartozik a megfelelő szintű agyműködés is.

A klinikai és biológiai halál fogalma

Mi a halál?

A halál a légzés és keringés megszűnésével egy időben kezdődik el. Nem egy pillanatnyi történés, hanem egy folyamat. Ez a folyamat 4-4.5 percig még visszafordítható. Ugyanis

A vizsgálat célja:

- meg kell állapítani, hogy a sérült él-e vagy meghalt.
- meg kell állapítani, hogy a sérült eszméleténél van-e, vagy eszméletlen.
- meg kell határozni a sérültek állapotát, ellátásuknak sorrendjét. (életveszélyes-súlyos-könny)

ESZMÉLETLENSÉG VIZSGÁLATA:

1. A sérülthez lépünk, és megszólítjuk. Gyengén megrázzuk a vállát.

§ Ha a sérült eszméleténél van, akkor válaszol a kérdéseinkre, külső ingerekre reagál, akaratlagos mozgást végez, szemét kinyitja.

§ Ha a sérült eszméletlen, akkor ha szólunk hozzá, nem válaszol. Külső fájdalom ingerre, a váll finom megrázására nem reagál, nincsenek akaratlagos mozgásai. Az eszméletlen sérült alvó ember benyomását kelti.

Az eszméletlen állapot veszélyei:

§ állapota miatt nem tud menekülni (bennéghet a gépkocsiban)

§ eszméletlensége miatt az izmok tónustalanná válnak, a nyelv hátraeshet, a sérült megfulladhat.

§ szájüregbe került idegen anyag a légutakba kerülhetnek, fulladást okozhatnak

§ reflexek csökkennek, vagy teljesen megszűnnek – pl. köhögési reflex – a szájüregben felgyülemlött váladék – nyál, vér, hányadék- nem tud távozni, tüdőbe kerülve fulladást okozhat.

Ezeket a veszélyeket meg kell akadályozni. Az eszméletlen sérültnek mindig ellenrizni kell a

szájüregét. Az idegen anyagot el kell távolítani a szájüregből.

2. Segítségért kiáltunk!

3. Ellenrizzük a sérült légzését!

§ ellenrizzük a sérült szájüregét, ha idegen anyag van benne töröljük ki.

§ lazítsuk meg a nyakán a ruházatot

§ emeljük meg a sérült állát, zárjuk a száját. Hármassérzékeléssel ellenrizzük a sérült légzését. HALLOM – LÁTOM – ÉRZEM

§ 10 másodpercig vizsgáljuk a légzést.

- ha 10 másodpercen keresztül a sérült legalább 2-szer vesz levegőt, akkor a légzése kielégítő.

Biztosítani kell az ÁTJÁRHATÓ LÉGUTAKAT.

(STABIL OLDALFEKVÉS, VAGY AZ ÁLL MEGEMELÉSE)

Stabil oldalfekvés nem végezhető el:

§ gerinc, combcsont, medencecsont törés, vagy annak gyanúja

§ szegycsont, bordatörés, vagy annak gyanúja

§ nyílt hasi sérülés

Ilyenkor az áll megemelésével biztosítjuk az átjárható légutakat.

- ha 10 másodpercen keresztül a sérült 1-szer, vagy egyszer sem vesz levegőt, akkor a légzése nem kielégítő.

HALADÉKTALANUL MEG KELL KEZDENI A SÉRÜLT KOMPLEX ÚJRAÉLESZTÉSÉT!

4. Meg kell kérni valakit, hogy legyen kedves hívjon mentőt újraélesztéshez!

5. Meg kell kezdeni a sérült komplex újraélesztését.

- emeljük ki a sérültet a kocsiból RAUTEK-FÉLE M FOGÁSSAL. (lásd később)
- fektessük le a sérültet kemény alpra
- végezzünk 30 mellkas kompressziót
- majd 2 befújást – szájból orrba

Az újraélesztést folytatni kell:

- § 4 percig
- § amíg a szaksegítség meg nem érkezik
- § amíg vissza nem tér a sérült spontán légzése, vagy ha észleljük a köhögés indirekt jeleit. (köhögés, nyelés, spontán mozgások)
- § amíg az els segélynyújtó ki nem fullad

Rautek-féle m fogás:

Közúti balesetknél el fordulhat, hogy a sérült esetleges eszméletlen állapota miatt nem képes elhagyni a gépkocsit. Ilyenkor – ha nincs légzése, vagy valamiféle veszély áll fenn – akkor ki kell menteni a sérültet.

Ennek a legkíméletesebb módja a Rautek-féle m fogás.

A kimentés menete:

- kapcsoljuk ki a biztonsági övet
- nézzük meg, hogy a sérült lába nem akadt-e be a pedálba
- lábait tegyük keresztbe
- a sérültet óvatosan döntjük el re
- medencéjénél fogva fordítsuk magunk felé
- a sérült mindkét hóna alatt nyúljunk át, és fogjuk meg a sérült ép karját. Egyik kezünk a csukló a felett, a másik kezünk a könyök alatt legyen.
- a sérültet húzzuk ki a combunkra
- ha van másik segélynyújtó, akkor az fogja meg a sérült lábát, és együtt vegyék ki a gépjárműből.

BUKÓSISAK ELTÁVOLÍTÁSA

A bukósisakot csak akkor szabad eltávolítani, ha az feltétlenül szükséges. A bukósisak eltávolítását azonban csak két els segélynyújtó végezheti el. Egyedül TILOS eltávolítani a bukósisakot!

Fektetési módok:

Félig ül helyzet, ha fullad, illetve bordatörése van.

Stabil oldaltfekvés

Hanyattfekv ember- tálcáfogás: Fejnél lévő ember a vezérlő, aki a sérült nyaka alatt, illetve a lapockánál fogja a sérültet. A következő a derék és csípő tájékon, a harmadik személy pedig a térd és a boka alatt.

Sokkfekvés: hanyatt, láb megemelése.

Vérzés-vérzés csillapítás:

Artériás nyomáspontok:

- halánték
- nyak
- felkar-alkar-kéz
- comb-térdhajlat- lábszár

Sikeres beavatkozás esetén a vérzés csillapodni fog.

Üt eres vérzés: élénkvrös vér, mely a szív ritmusának megfelel en távozik. Steril gézlapot a sebbe nyomkodjuk, KITAMPONÁLJUK. Erre helyezünk steril gézlapot, majd egy géz hengert. Szoros pólyamenettel a sebre szorítjuk. Az átvérzett kötést nem szabad lebontani, hanem újabb nyomópárnát kell ráhelyezni.

Akár a sebbe is belenyúlhatunk, és elszoríthatjuk az eret.

Vénás vérzés: a vér egyenletes folyással folyik. Nyomókötést alkalmazunk. Gézlapot helyezünk a sebre, majd gézgombócok, illetve pólyatekercs rászorítása, melyet átpólyázunk. A vér testrésztől szív fölé emelésével csillapodhat maga a vérzés.

Hajszáleres vérzés: Fertőtlenítés, nyomókötés.

Orrvérzés: orrszárnyak összenyomása. Fej elrejtése.

Fogmedri vérzés: foghúzás, baleseti sérülés esetén.

Tüdővérzés: a vér köhögés útján távozik köpet révén. Élénkpiros, habos vér. Félig ülő helyzet, nincs mozgás, beszéd. OMSZ

Gyomorvérzés: Hányás, barnásvörös vér. „kávészacc” Hanyatt fektetett beteg lábát felhúzzuk térdhajlatban.

Vetélés miatti vérzés: alhasi görcs, bőséges vérzés. Fektetés, láb megemelés lábszár alatt.

Láthatatlan belső vérzések:

Koonya: különböző pupilla tágasság, tudatzavar, eszméletlenség, hányás, légzészavar. Heves fejfájás.

Koonya alapi törés: vérzés az orrból, garat, fül.

Szigorú fektetés, fej kissé megemel. Eszméletlent stabil oldalfekvés.

Fülbelet vérzés: a fülre steril gézlapot helyezünk, a fertőzés miatt, tilos a tamponálás.

Mellüregi vérzés: fullad, sápadt, nyirkos bőr, szapora pulzus, alig tapintható

Félig ülő helyzet.

Hasüregi vérzés: fájdalom, aluszékonyság. Szomjúság a sok tünete.

Lapos fektetés, alsó végtag alápolcolása, megemelése, hogy a vér a létfontosságú szervekhez jusson. (agy, szív, tüdő).

Kötözések

- Parittyakötés
- Agykoonya: sapkakötés
- Végtagok kötése
- Szemsérülés – mindkét szemet be kell kötni
- Alsó végtag sérülésénél a sérültet nyugalomba kell helyezni, ha van vérzés, el kell látni a sebet.
- Combcsont sérülésnél két pórcsontot össze tekerve rögzíteni kell a lábat.

Törések

Zárt vagy nyílt törés.

Zárt, ha a sérülés felett ép maradt a bőr felület. Nyílt törés esetén a sérülés feletti bőr felületen seb keletkezik. Fertőzésveszély!

Koonya boltozat – törés, koonyaalapi törés, arckoonya csont -* törés

Gerinctörés. Bordatörés. Medencetörés. Kulcscsonttörés. Felkar törés.

Balesetes levétel elvégzése: vérzés, égés esetén a sérült testrészt szabadabbá tétel. Épp oldalon kell kezdeni a levétel elvégzését.

Biztonsági öv: nem tudom kikapcsolni, el kell vágni. Az ajtót ki kell feszíteni.

Az élet jelei:

1. légzés
2. szív m ködés
3. mozgás

A halál biztos jelei:

1. a fej leválik a törzs r l
2. törzs kettészakad
3. hullamerevség
4. hullafoltok
5. rothadásos hullaszag

Valamelyik végtag hiányzik, nem halt meg.

Vagy ha elveszti az eszméletét, akkor sem, vissza lehet hozni.

ÁBC ismétlése

Szabad légutakat hogyan biztosítjuk/befúvásos lélegeztetés kisgyermeknél-szaporább a légzése..Hogyan éleszttem újra?

Stabil oldalfekvés ellenjavallatai:

- nyílt hasi sérülés
- nyílt mellkasi sérülés
- medencecsont törés
- furcsa tartást vesz fel a láb.

Combcsont törés és medencecsont törésnek igen hasonlóak a tünetei. Combcsont „lóláb” tartás, kifelé nyaklik.

Lábszártörés:légzés biztosítása. NYELV NE ESSEN HÁTRA.

Seb van, ömlik a vér bel le.

Az AIDS és az els segély.

HIV vírus okozza.

Fert zhet: 1. vér útján (86-tól minden vér ellen rizve volt.

2. seb van, ömlik a vér

Terjedhet: nemi úton. Anya –magzat 85-95% 1986-óta sz rik a vért.

Nyíltseb van, ömlik a vér.

- anya – magzat 85-95%
- anyatej
- testvéladék.(hüvelyi váladék, ondó)

Sérülések:

1. Zárt sérülés
2. Nyílt sérülés

Vérzések:

1. kapilláris, hajszáleres:Gyöngyöz , szivárgó vérzés, nem er s. Horzsolás. Színe: piros. Ellátása: seb megtisztítása, esetleges szennyez dés eltávolítása. Seb környékének fert lenítése, STERIL FED KÖTÉS ráhelyezése.

2. Vénás – gyjt eres vérzés: sötétpiros vérzés, mivel CO₂ dús vér. Er sen folyik.

Ellátása: VÉNÁS NYOMÓKÖTÉS. Nem tisztítunk, nem megy bele bacilus. (szúrás, vágás)

Steril gézb I hengert formálunk, a sebre egy gézlapot helyezünk, majd erre rárakjuk a hengert, körbekötjük steril pólyával. A kötést nem cseréljük, ha átázott, hanem a tetejére tesszük az újabb kötést.

A sérült részt a szív fölé emeljük, így csökkenthetjük a vérzést. Lábat alápolcolhatjuk.

3. Artériás vérzés- üt eres vérzés

1 percen belül kivérezhet a sérült. Élénkpiros, lüktet vérzés, mely spriccel.

Ellátás: ARTÉRIÁS NYOMÓKÖTÉS. A lukat be kell tamponálni. Bucit, vagy gézhengert dugni a sebbe. Rá megint henger, majd átkötni.

Nyomásponyt nyomása, illetve a sérült artériát kézzel összeszorítani.

HASI SÉRÜLÉSEK:

1. Fedett sérülés elszínezés és a hason. Az ütés nyoma látszódnak. Befelé vérzik, elkezd a has puffadni.

Kétszakaszos lépruptúra fáj a has, de nem látszik a sérülés. Szivárog a vér, 3 hét múlva akut hasi katasztrófa alakul ki. A lép egy tokban van, a belső állománya sérült. A külső burok egészséges. Bírja egy darabig tartani a szivárgó vért, aztán kireped.

Fektetés: Hanyatt fekszik, felhúzott- alápolcolt térdekkel.

TÜD -GYOMORVÉRZÉS:

Hányadékban van vér. A tüdőből jövő vér élénkpiros, habos. A gyomorból hányt vér pedig barnás, kávézacc szerű. Esetleg alvadott vér.

Fektetés: félül helyzet, esetleg vizes borogatás a mellkasra, ami összehúzza az ereket. Jégkocka szopogatás.

Bélvérzés: Lehet rejtett, ilyenkor a széklet szurokfekete. Vagy látható, amikor a székletben élénkpiros vért látunk. Ezt okozhatja daganat, sérülés.

Vetelés miatti vérzés: Nagyon erős vérzés. Lefektetés, mentő hívás.

Fogmedri vérzés: Steril mullapra harapás, szakorvosi ellátás.

Szem sérülés: Kiálló részt tilos kiszedni. Úgy kell bekötni, ahogy van. Mindkét szemet be kell kötni.

Ha szembe marószert került (sav-lug) nem közömbösíthetem. Tiszta folyó vízzel kell kimosni, mihamarabb orvoshoz kell fordulni.

Égés:

I. Fokú: Bőrpír, fájdalom. Folyóvíz alá kell tartani. Semmit nem szabad rákenni. Steril fed kötés.

II. Fokú: Bőrpír, fájdalom. Hólyagok keletkeznek. Folyó víz, laza steril fed kötés.

III. Fokú: Akár csontig éghet. A ruha is beleéghet a sebbe. Tilos kiszedni a ruhát. Folyadékpótlás. Égés miatt sokkot kaphat a sérült. Sok folyadék lép ki a sérült szövetek mellett.

IV. Fokú Elszenesedés.

Nagyobb kiterjedés esetén fehér lepedőbe kell csavarni a sérültet. Fájdalom csillapítás, folyadék pótlás.

9-es szabály saját tenyér 1%. 5 % felett szakorvosi ellátást igényel.

Toxikus állapot, önmérgezés.

Égésnél:

1. hűtés
2. fertőzés megakadályozása
3. fájdalom csillapítás
4. folyadék pótlás
5. észlelés
6. segítség hívás

Égést okozhat:

- láng, forró tárgyak (száraz égés)
- forrászás
- elektromos égés
- fagyás
- kémiai égés
- sugárzás

Fagyás:

- I. A bőr színe fehéres, lilás, márványozott. Hideg tapintatú, zsibbadt érzés. Lassan kell felmelegíteni. Nem szabad meleg vizet ráfolyni. Meleg teát kell a sérülttel itatni.
- II. Hólyagok keletkeznek. A színe lilás szürkés. Steril fed kötés, itatás.
- III. Akár le is válhatnak a végtagok. Felmelegítésnél fájdalom lép fel. Steril fed kötés, itatás, kórház.
- IV. A sejtek protoplazmájában jégzemcsék keletkeznek.

Marószerek: Sav – lúg

Sav: salétromsav, sósav. A bőr érdes tapintatúvá válik. Lúggal közömbösíthet .
(szódabikarbonátos oldat.)

A szennyezett ruhát le kell venni, bőrfolyó vízzel kell öblíteni, tovább, mint égésnél.

Szembe fröccsent vegyszer esetén

- erős fájdalom
- nem tudja kinyitni a szemét
- vérből, duzzadt szem
- bőséges könnyezés

A szem kiöblítése tiszta folyó vízzel. Steril fed kötés alkalmazása. OMSZ

Lug esetén elfolyósodik a sérülés. Savval közömbösíthetjük. (citromos, ecetes oldat.)
TILOS HÁNYTATNI, a marószert megivása után. Vizet kell vele itatni.

Csontok, ízületek sérülései

1. Csonttörés

A csont folytonossága megszakad.
Lehet nyílt, vagy zárt.

Tünetek:

- fájdalom
- duzzanat
- elszíneződés/hematóma
- kóros alakváltozás
- crepitacio

Ellátás: nyugalomba helyezés, talált helyzetben rögzítés, Háromszöglet köntés

Nyílt törésnél fed kötés alkalmazása

2. Izületek sérülései:

Zúzódásos: nyugalom, borogatás

Rándulás:

Küls er hatására elmozdult, de visszatér a helyére.

Tünet: fájdalom, duzzanat, hematóma.

Nyugalom, borogatás, intézetbe szállítás.

Ficam:

Elszakadhat a szalag.

Tünet:

- er s fájdalom
- kóros alakváltozás
- duzzanat
- elszínez dés

Nyugalomba kell helyezni, nem szabad helyre tenni.

Talált helyzetben kell rögzíteni.

Fejsérülések:

Koponya boltozati törés:

- megreped
- belukad
- részlegesen törik a csont

Tünet: eszméletvesztés, vérzés. Be kell kötni, OMSZ

Hanyatt fektetés, tarkónál megemeljük, alátámasztjuk

Koponyaalapi törés:

A sérült elveszti az eszméletét. Kötözés, stabil oldalfekvés.

Arckoponya törés:

Homlokcsont, szemöldök, állkapocs.

Hasra kell fektetni, mellkas alá összetekert kabátot, pokrócot helyezünk. Hogy az arc ne érjen le a földre.

Kulcscsont törés: Fedett, hematóma, duzzanat. Nyugalomba helyezés. Közözésnél a sérült ül vagy fekszik.

Mellkas sérülésnél:

- zárt sérülés
- nyílt sérülés

Er s fájdalom, légzési nehezítettség, A sérült kapkodva veszi a leveg t.

Félül helyzet.

Bordatörések : 1 borda, 2 borda, sorozatos bordatörések. Ablakos bordatörés. A sérült alig kap leveg t. „szelel”- ragasztóval be kell ragasztani.

Gerinctörés

Gerincet ütötte meg. Nem nyílt törés. Duzzanat, vérömleny látható.

Talált helyzet.. Életveszélyes állapot.

Sokk: életveszélyes állapot. Kiválthatja: ér s vérzés következtében kialakuló nagyfokú folyadékvesztés., nagyfokú fájdalom, lelki trauma.

A sérült nem veszíti el az eszméletét. Légzés, szív m ködés, tiszta tudat. Térben és id ben orientált.

Tünetek:

- állapota romlik, hirtelen apátiássá válik
 - „hippokratesz „arca lesz, úgy t nik, megnyúlt az orra, megn tt az álla. (arc mimika tónustalanná válik.)
 - Fehérré válik az arc
 - Gyöngyözik a homlika, jég hideg a tapintása
 - elnyomható pulzus, de szapora 100 feletti
- Hanyatt fektetés, láb felemelése, itatás, betakarás

OMSZ

Altatószer mérgezés: gyomorba kerül, gyorsan felszívódik. Hamar elveszti az eszméletét. Nem szabad hagyni, hogy elaludjon.

Hánytatás: újját nyomja le, tej itatás.

Benzin mérgezés: Belélegzés, autószerel m hely. Ajtó kinyitás, szabad leveg , stabil oldalfekvés. A szájba tegyük 2-3 ev kanál paraffin olajat, ami megköti a benzint. OMSZ

Ételmérgezés:

1. Romlott étel fogyasztása, gyomorfájás, hányás, hasmenés. A bacilusok toxinjai szaporodnak. Magas láz, hasmenés.
2. Gombamérgezés. Galóca.
halálos

Nagyon ér s gyomorfájdalom, görcs, remegés, szapora pulzus. Nem tud hányni. OMSZ, hánytatás.

El szőr a májsejtek esnek szét, vese, halál. Májelégtelenség, veseelégtelenség.

Szénmonoxid mérgezés: Színtelen, szagtalan gáz. Eszméletvesztés, piros rózsás arc, piros rózsás ajak. Szabad leveg ,, stabil oldalfekvés, esetleg mesterséges lélegeztetés. Rossz égéstermék.

Széndioxid mérgezés: Siló gödör, boros pince. Színtelen, szagtalan, láthatatlan gáz. Légzésbénulás. Nedves ruha a száj elé. Szabad leveg .

Kábítószert mérgezés: Diszkó drog- azt mondják, hogy nem veszélyes. 2 éven keresztül használva skizofréniát okoz.

Alkohol és tabletták teljes kikattanás- Kortól , nem t független. Hecc kedvéért beledobják valakinek az italába.

Tabletták is okozhatják. Aluszékonyság, lehangoltság, hányás, vagy éppen izgatottság, agresszivitás. Remegés, hallucináció.

Légút átjárhatóságának biztosítása, keringés biztosítása. OMSZ

Alkohol mérgezés:

Ittasság: alkoholszag, oldottság, aranyos

Részeg: nagyon agresszív, bealszik, eszméletvesztés. Gyilkosságok.

Alkoholmérgezés:

2 órán belül ½ liter tömény ital elfogyasztása (60 fok felett) Azonnal kiüti magát. Alkohol gátolja a központi idegrendszer m ködését

Légz központ bénulás, szív m ködés is leállhat. 10-16 éves korosztály.

- fulladásveszély
 - lehülés a kitágult erek miatt
 - elfedhet olyan tüneteket, melyek életveszélyes sérülések
- Tünetek: lángoló arc, alkoholos lehelet, mély alvás, feszes telt pulzus.

Légút átjárhatóságának biztosítása, OMSZ

Ájulás: kialakulhat fájdalom hatására, látvány hatására, lelki trauma következtében. Elveszti az eszméletét. Összecsuklik. A hasi erek kitágulnak, az agyból lezuhan a vér. A keringés rendeződik. Láb felpolcolása.
Ha negyedórán keresztül nem tér magához, OMSZ

Epilepszia: központi idegrendszeri elváltozás.

- veleszületett
- szerzett
- 40 év felett

Nagyroham

Kisroham

Összeesik, megmered. Tónusos, klónusos görcs. Habzik a szája, eszméletlen, bepisil. Tilos lefogni. Fejét védeni kell. Nyelvét elharaphatja. Max 10 perc.
Nagyon fáradt, erős fizikai terhelés. (1 hetes edzés)
Előtte lehet fejfájás, szag érzés, íz érzés.

Villámcsapás: Égési sérülés, áramjegy, eszméletvesztés.
Áramtalanítás.

Menekülés vízbeesett járműben: meg kell várni, hogy majdnem elsüllyedjen. Ajtó kinyitás, kiúszás.

Fulladásos baleset: akasztás, vízbe fulladás.
Fuldoklót csak az mentsen, aki tud úszni.
Tüdőbe víz van, gyomorszájából kinyomom a vizet.

Tömeges baleset: 5 főnél több áldozat. Sérültek rangsorolása. Fel kell ismerni a sérülést.

OMSZ hívás

Angina Pectoris nitroglicerinnel tartalmú gyógyszer. Szívizom ék alakú elhalása.